

La teòrica emergència nacional

À

En aquest mateix espai, el mes passat, Josep Ramon Mora apel·lava a la política per resoldre el bloqueig institucional tant a Catalunya com a Espanya. És important tenir clar el plantejament de vasos comunicants entre Barcelona i Madrid. Els de la tradició política de Mora, ja siguin antics comunistes, ecosocialistes, comuns o podemites, semblen entendre la diversitat i els trets diferencials de Catalunya o Euskadi, tot i que, en pro d'incorporar-se al govern espanyol al més aviat possible, permeten el PSOE aprovar amb la dreta rànica -la que va més enllà del mal anomenat constitucionalisme- lleis com el del 155 digital. Una renúncia a tenir molt en compte si -insisteixo- s'insta a dialogar i acabar amb la bronca com a solució de continuïtat. Això, senyors, no s'hauria d'haver aprovat poques hores abans d'asseure's amb representats de partits catalans per demanar que s'investeixi el candidat socialista. I els que van signar un pacte amb el PSOE 48 hores després de 10-N van ser els de Pablo Iglesias i Jaume Asens, no pas Rufián i companyia. Perquè, a molts, se'ns fa difícil acceptar que cal dialogar i tirar endavant iniciatives de transformació socioeconòmica a Espanya quan, en el fons, el que està en discussió és, ni més ni menys, que l'arquitectura de l'estat mateix i la deriva recentralitzadora i totalitària encetada pel PP, aplaudida per Ciutadans i que, per substitució i final de cicle de Rivera, ha propulsat l'extrema dreta fins a superar la cinquantena d'escons al Congrés. Al cap i a la fi, el camí del diàleg, el de la política -el qual es referia Mora- hauria de ser el del mig, aquella tercera via que no s'acaba de vertebrar mai.

Un plantejament que impliqués renúncies per part de les dues parts, oi? Tocaria que aquest s'articulés a partir del PSOE i, estranyament, la formació no ho fa públic. Simplement intenta mantenir-se íntegre perquè, en el seu cas, "la cabra tira al monte", i, sentint alguns barons i veient com Iceta, a Catalunya, amb temes com la immersió lingüística pesca antics votants de Ciutadans, sovint sembla més a prop d'alinear-se amb la teòrica oposició que no pas amb qui demana que investeixi Pedro Sánchez. Per a ells, el problema del posicionament d'Esquerra o els postconvergens és la radicalitat i l'exigència d'un referèndum que exclou, sistemàticament, la meitat dels ciutadans de Catalunya. Donem-ho, si cal, per bo per arribar a una entesa. Admetem, si cal, que aquesta "radicalitat" és excloent per part de qui governa a la Generalitat. Però, és clar, mentre el nacionalisme català es compara amb el pecat més greu de l'avern, l'espanyol, d'arrel castellana, s'assumeix com a innocu en nom de la granítica unitat territorial. Amb aquesta premissa s'hi val la justícia arbitrària, les males arts, la pressió diplomàtica, la desinversió a Catalunya i un llarg etcètera. I massa vegades els socialistes admeten que és aquest -el del manteniment a tota costa de les regles del joc de 1978-, el veritable motiu del suport a la repressió i complicitat amb el 155 i la judicatura espanyola més totalitària. El discurs, en aquests termes, no ho és, d'excloent.

Fins que arriba el moment que es necessita un pacte amb catalans, bascos i altres opcions d'esquerres per conservar el govern espanyol al qual ja van accedir, sense esperar-s'ho, després de desallotjar Rajoy de la Moncloa. Llavors el discurs es vesteix amb una idea d'"emergència nacional" davant d'un cicle econòmic de recessió que ja treu el cap i la devastadora alternativa d'una dreta segadora de llibertats. Al capdavall, segons vol fer veure el PSOE, ¿o investiu Sánchez o serà molt pitjor?. Doncs, certament, per als que pensem que la llibertat plena del país seria la millor alternativa, no sé si és més frustrant no haver assolit l'objectiu després dels fets de la tardor de 2017 o adonar-se de la poca predisposició de bona part de l'espectre polític espanyol d'acceptar la realitat. El sistema polític espanyol està esquerdat i els auguris no són bons perquè, a Madrid, els plantejaments amb certa altura de mires són inexistents. Paral·lelament, la lectura de llibres que recullen moments i moviments claus anteriors i posteriors a l'1-O, com l'imprescindible "Tota la veritat", editat per Ara Llibres, constata realitats preocupants a casa nostra i deixa entreveure que queda lluny la unitat estratègica per combatre la repressió i la voluntat anihiladora tant dels que malden per venjar-se pel desafiament de l'1-O com pels que,

de manera més suau, en són còmplices.

Foto: Carles Claret.